

INHOUDSOPGAVE

IVN Losser – Vogelwerkgroep 2002	2
Voorwoord	3
Jaarprogramma vogelwerkgroep 2002	4
Nestkastverslag 2002.....	5
Kolonievogels.....	10
Ringactiviteiten.....	14
Vogelinventarisatie.....	15
Braakballenonderzoek	16
Lezing en medewerking op aanvraag.....	17
De Losserse Ooievaars in 2002.....	19
De Oelemars in 2002	21
Vogeltrek over de Oelemars 2002	23
Dagvlinder inventarisatie Oelemars	27
Totaal overzicht waargenomen soorten Oelemars.....	28

**Dit jaarverslag kwam mede tot stand dankzij financiële steun
van de Rabobank Losser.**

I.V.N. LOSSER – VOGELWERKGROEP 2002

Coördinatoren:

Algemeen coördinator	Bennie Egberink	b.egberink4@wanadoo.nl Telefoon: 0541-518416
Grote Gele Kwikstaart	Leo Hassing	leohassing@oelemars.com
Gierzwaluwen	Ben Heerink	benheerink@wanadoo.nl
Nestkastjes en Huiszwaluwen	Bennie Egberink	bennieegberink@oelemars.com
Kolonievogels	Ben Hulsebos	benhulsebos@oelemars.com
Ooievaars	Sander Wansing	a.wansing@hccnet.nl
Oelemars	Sander Wansing en Ben Hulsebos	webmaster@oelemars.com
Excursies	Herman Nijland	appelvink@wanadoo.nl
Jaarverslag	Peter Steffens en Leo Hassing	peter.steffens@hetnet.nl
Ringstation	Leo Hassing	leohassing@oelemars.com
Kerkuilen en Steenuilen	Nog nader te benoemen	

In 2002 werd o.a. samengewerkt met de hierna vermelde instanties/organisaties:

- Vogelbescherming Nederland
- S.O.V.O.N.
- Natuurmonumenten
- Staatsbosbeheer
- Twentse Vogelwerkgroep
- Kerkuilenwerkgroep Twente
- Stichting Gierzwaluwwerkgroep Nederland
- Vlinderstichting
- Polaroid B.V. (Enschede)
- Arboretum Poortbulten
- De Losserhof
- Gemeente Losser
- Steenuilenwerkgroep Nederland
- Universiteit van Lund Zweden
- Zoogdierenwerkgroep Overijssel

Redactie jaarverslag 2002:

- Leo Hassing
- Peter Steffens

Foto's eigen leden.

VOORWOORD

Op het moment dat ik me buig over het schrijven van dit voorwoord, hebben we 2002 alweer enkele weken achter ons gelaten. Een nieuw jaar ligt voor ons met nieuwe uitdagingen en wellicht ook onverwachte tegenvallers. De natuur is onberekenbaar en dat zal ook altijd zo blijven.

Een hechte vogelwerkgroep als die van het I.V.N. Losser ziet altijd weer kansen om er ieder jaar toch weer een schepje boven op te doen. De bescherming en inventarisaties zijn steeds meer van een hoger niveau. De aanwas van 'goede' vogelaars binnen de vereniging maakt ons nog scherper, echter de geringe belangstelling van de jeugd baard ons zorgen.

De voorbereidingen met betrekking tot de Laga (Landesgartenschau Losser - Gronau) in 2003, zijn in volle gang. Voor ons als vogelwerkgroep heeft de Laga positief uitgepakt. Onze voorstellen, welke we in 2001 hebben aangedragen, zijnde: een nieuwe vogelobservatie hut op de Oelemars en een kunstmatige oeverwaluwwal aldaar, zijn gehonoreerd. In de tweede helft van 2002 zijn beide voorstellen gerealiseerd.

De nieuwe observatie hut voldoet uitstekend, naast meer ruimte en meer uitkijkpunten is de hut tevens toegankelijk voor rolstoelhouders. Het succes van de kunstmatige oeverwaluwwal laat nog even op zich wachten. Het voorjaar van 2003 moet aantonen of de wal, met z'n 240 nestgaten door de Oeverwaluwen geaccepteerd wordt.

Het digitale tijdperk kent geen grenzen. Alle gegevens van de vogelwerkgroep zijn op onze website te vinden (www.oelemars.com), van nestkastcontroles tot waarnemingen, van reisverslagen tot en met excursies, enz. De vele reacties uit binnen en buitenland geven aan dat onze site goed bezocht wordt. Met name de belangstelling naar ons nestkastenproject ten behoeve van de Grote Gele Kwikstaart is zeer groot.

Voor iedereen hoop ik dan ook van harte dat de natuur in z'n algemeenheid er in het komende jaar op vooruit mag gaan. Aan onze vogelwerkgroep zal het in ieder geval niet liggen.

B. Egberink
Algemeen coördinator

JAARPROGRAMMA VOGELWERKGROEP 2002

Zaterdag 12 januari

Landelijke Watervogeltelling. Er werd door de vogelwerkgroep geteld langs bepaalde stukken van de Dinkel en op de Oelemars (zie voor de resultaten elders in dit verslag).

Dinsdag 15 januari

Ledenvergadering Vogelwerkgroep met als thema: vaststellen jaarprogramma, vogelwerkgroep en de Lage, verdeling werkzaamheden enz.

Zaterdag 16 februari

Vogelexcursie naar het Lauwersmeergebied. Deelname door 11 personen. Aan het eind van de excursie kon de balans worden opgemaakt en werden 91 waargenomen soorten genoteerd. Een prachtig resultaat.

Dinsdag 12 maart

Ledenvergadering Vogelwerkgroep

Zaterdag 23 maart

Oeverzwaluwwal bijsteken op de Oelemars. Om de oeverzwaluwwal weer enigszins geschikt te maken voor het naderende broedseizoen moest er weer het nodige zand verplaatst worden.

Zaterdag 6 april

Oeverzwaluwwal bijsteken op de Oelemars. Aangezien het een behoorlijke klus is, zijn hiervoor 2 zaterdagen uitgetrokken.

Zaterdag 27 april

Vogelexcursie naar het Lauwersmeergebied.

18 t/m 25 mei

Meerdaagse excursie naar Nationaal Park Müritzer in Mecklenburg-Vorpommern, Duitsland. Voor een uitgebreid reisverslag zie 'Reisverslagen' op onze internet site.

Mei / juni / juli

Diverse nestkastcontroles op het Arboretum, de Losserhof en het Duivelshof. Daarnaast controle van onze kerkuil-, bosuil-, steenuil- en gierzwaluwkasten binnen en buiten de gemeente Losser.

Dinsdag 27 Augustus

Ledenvergadering Vogelwerkgroep. Analyse van het afgelopen broedseizoen.

September / oktober / november

Vogeltrektelling op de toegangsweg naar de Oelemars. Voor een uitgebreid overzicht van de resultaten zie elders in dit jaarverslag.

September

In samenhang met de aannemer nauw betrokken geweest bij het plaatsen van de nieuwe betonnen oeverzwaluwwal.

September t/m november

Gestart met de voorbereiding van de nieuwe vogelkijkhut op de Oelemars. De oude hut moest worden afgebroken om plaats te maken voor de nieuwe hut.

Donderdag 12 december

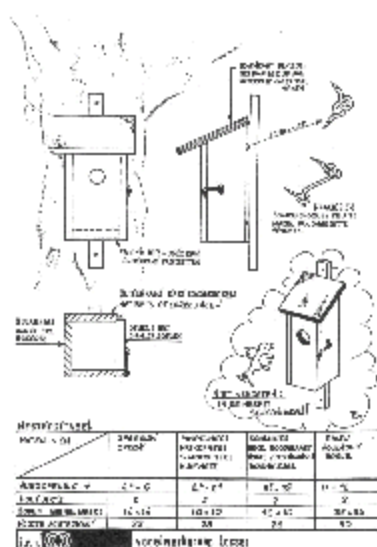
Ledenvergadering Vogelwerkgroep.

NESTKASTVERSLAG 2002

Soort	Eieren	Jongen	Uitgevlogen	Totaal aantal broedsels	2 ^e broedsels	3 ^e broedsels	4 ^e broedsels	mislukt
Koolmees	762	693	670	94	3			11
Pimpelmees	268	236	212	26	1			4
Zwarte mees	10	7	7	2	1			1
Glanskopmees	8	8	8	1				
Bonte Vliegenvanger	177	146	140	31				4
Grauwe Vliegenvanger	14	10	10	3				1
Zwarte Roodstaart	5	5	5	1				
Boomklever	10	9	9	2				
Witte Kwikstaart	6	6	6	1				
Grote Gele Kwikstaart	117	91	87	25	7	6	1	3
Winterkoninkje	22	22	20	4				
Spreeuw	36	36	33	8	1			
Gierzwaluw	32	24	24	16				3
Huiszwaluw *	92	92	84	28	12			
Holenduif	3	3	3	2				
Steenuil	21	19	19	7				1
Bosuil	7	6	6	3				
Kerkuil	81	67	67	20				2
Totaal	1761	1480	1410	274	25	6	1	30
Overzicht 2001	MKZ							
Overzicht 2000	1279	1074	1043	209	6	1		35
Overzicht 1999	1648	1472	1461	251	9	1		20

In de tabel de resultaten van alle kasten, zowel de kasten die op het Arboretum, Duivelshof en de Losserhof hangen, als ook de speciale nestkasten die op diverse plaatsen in onze gemeente en daarbuiten zijn geplaatst.

*De Huiszwaluwen broeden in speciale kunstnesten, deze zijn niet gecontroleerd, de vermelde aantallen zijn gemiddelden die afkomstig zijn uit het onderzoeksrapport van Johan Drop uit Fleringen die al jaren bezig is met beschermen en ringen van de Huiszwaluw.

Onderverdeling naar locatie:

Terrein: De Losserhof

Aantal kasten: 143

Bezetting: 52,2 %

Soort	Eieren	Jongen	Uitgevlogen	Totaal aantal broedsels	2 ^e broedsels	Mislukt
Koolmees	345	305	285	45	1	7
Pimpelmees	115	91	81	10		3
Bonte Vliegenvanger	65	62	62	12		2
Zwarte Roodstaart	5	5	5	1		
Boomklever	4	4	4	1		
Spreeuw	14	14	13	4	1	
Bosuil	2	2	2	1		
Totaal 2002	550	483	452	74	2	12
Overzicht 2000	305	214	200	60	3	31
Overzicht 1999	613	555	553	92	3	12

Terrein: Arboretum

Aantal kasten: 60

Bezetting: 92 %

Soort	Eieren	Jongen	Uitgevlogen	Totaal aantal broedsels	2 ^e broedsels	Mislukt
Koolmees	216	199	196	26		2
Pimpelmees	102	94	89	11		
Bonte Vliegenvanger	24	22	17	4		1
Grauwe Vliegenvanger	14	10	10	3		1
Boomklever	6	5	5	1		
Winterkoninkje	22	22	20	4		
Spreeuw	22	22	20	4		
Holenduif	3	3	3	2		
Totaal	409	377	360	55		4
Overzicht 2001	427	392	388	60	1	3
Overzicht 2000	359	322	322	48	2	
Overzicht 1999	381	327	327	55	3	

Terrein: Duivelshof

Aantal kasten: 75

Bezetting: 64 %

Soort	Eieren	Jongen	Uitgevlogen	Totaal aantal broedsels	2 ^e broedsels	Mislukt
Koolmees	201	189	189	23	3	2
Pimpelmees	51	51	42	5		1
Zwarte mees	10	7	7	2	1	1
Glanskopmees	8	8	8	1		
Bonte vliegenvanger	88	62	61	15		1
Bosuil	5	4	4	2		
Totaal	363	321	311	48	4	5
Overzicht 2000	356	333	329	45	3	3
Overzicht 1999	436	400	398	56	3	2

Steenuil

Locatie	Eieren *	Jongen	uitgevlogen
Groothuis	4	4	4
Jansink	3	3	3
Onderweegh	3	3	3
Davina	2	2	2
Deppenbroekweg	4	4	4
Snippert *	3	Ja (3)	Ja (3)
Breuker	2	-	-
Totaal	21	19	19
Overzicht 2001	32	30	30
Overzicht 2000	46	42	42

*

- (3) Gemiddeld aantal jongen van de 5 succesvolle broedsels aangehouden, dit zijn er 3
- (3) Aantal eieren is minimale aantal, mogelijk zijn er enkelen tijdens het broeden verdwenen.

Het aantal broedsels lag dit broedseizoen 3 lager dan in 2001, oorzaak was dat op deze 3 plaatsen Kauwen bezit hadden genomen van de nestkasten. De broedpaartjes hadden in de omgeving van de kasten wel een geslaagd broedsel.

We willen op deze plaatsen het volgende broedseizoen een nieuw type kast plaatsen, waarbij de Kauwen minder kans hebben om deze te kraken. Van de 7 broedsels mislukte er één in de eifacé.

Er wordt momenteel geëxperimenteerd met het ideale type kast voor de Steenuil. Inmiddels hangen enkele kasten met een dubbele diagonale ingang. Deze bouwkundige wijziging moet het aantal kauwen, dat de kast wil gebruiken als broedplaats, tegengaan.

Jonge Steenuilen tijdens het ringen.

Kerkuil

Naam	Plaats	Eieren	Jongen	Uit	Bijzonderheden
Boers	Lonneker	4	4	4	
Gunneman	Enschede	3	3	3	
Loth	Glane	4	4	4	
Olde Rengerink	Deurninge n	6	6	6	
Sombekke	Beunninge n	4	4	4	
Haarhuis	Geesteren	6	3	3	
Losserhof	Losser	7	2	2	2 broedsels in één kast
Losserhof	Losser	4	-	-	Mislukt in zelfde kast als boven
Haarman	Overdinkel	4	4	4	
Loos	Losser	3	3	3	
Snippert	Losser	4	4	4	
Elferink	Losser	Ja (4)	Ja (4)	Ja (4)	
Benneker	Overdinkel	1 stuk	-	-	Mislukt
Hobbelink-Volker	Losser	2	2	2	
Denis	Boekelo	3	3	3	
Hubert	Glanerbrug	Ja (4)	Ja (4)	Ja (4)	
Austie	Beuningen	Ja (4)	Ja (4)	Ja (4)	
Lucassen/Nijhuis	Boekelo	4	3	3	
Kromhof	Glanerbrug	5	5	5	
Brunninkreef	Enschede	5	5	5	
Totaal		81	67	67	
Overzicht 2001		163	147	143	
Overzicht 2000		75	62	58	

() = Aantal eieren en aantal jonge is het minimale aantal dat is vastgesteld, mogelijk dat er tijdens het broeden er enkelen zijn verdwenen.

Dit jaar 20 broedsels van de Kerkuil in onze nestkasten, dit zijn er 10 minder dan in 2001. In één kast bevonden zich 2 broedsels, in het voorste gedeelte van de kast één met 4 eieren en in het achterste gedeelte één met eieren. Van het laatste broedsel vlogen 2 jongen uit. Het gemiddeld aantal uitgevlogen jongen bij de succesvolle broedsels was 3.7 Bij de succesvolle broedsels waarbij alleen bekend was dat er jongen uitgevlogen waren is een aantal van 4 uitgevlogen jongen aangehouden. Dit jaar geen 2e broedsels.

Jaar	Jongen	Uitgevlogen
Totaal 2001	147	143
Totaal 2000	62	58
Totaal 1999	78	76
Totaal 1998	35	35

Grote Gele Kwikstaart

Locatie	1 ^e broedsels			2 ^e broedsels			3 ^e broedsels			4 ^e broedsels			Totaal		
	E	J	U	E	J	U	E	J	U	E	J	U	E	J	U
Theusink	5	5	4	3	3	3	4	4	4	-	-	-	12	12	11
Kribbebrug	4	2	2	3	3	3	4	3	3	-	-	-	11	8	8
Beverborgbrug	3	3	3	6	5	5	4	3	3	-	-	-	13	11	11
Kampbrug	5	4	4	6	5	5	3	-	-	5	-	-	18	9	9
Beuningerbrug	5	5	5	4	3	3	-	-	-	-	-	-	9	8	8
Schutmoatbrug	5	5	5	7	5	5	6	6	6	-	-	-	18	16	16
Stroothuizen	6	6	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6	6	6
Jan Wesselink	5	3	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	3	3
Schepersvlonder	6	6	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6	6	3
Zandhuizerbrug							4	-	-	-	-	-	4	-	-
Bossinkbrug	5	3	3	4	4	4	-	-	-	-	-	-	9	7	7
Arboretum	5	5	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal	54	47	43	33	28	28	25	16	16	5	-	-	117	91	87

Note: Bij de Zandhuizerbrug werd wel een 3^e broedsel vastgesteld maar niet een 1^e en 2^e broedsel, mogelijk heeft het paartje deze broedsels gehad bij de Menkbrug 300 mtr noordwaarts. Hier werd in het begin van het broedseizoen regelmatig een zingend mannetje waargenomen, bovendien werd boven op een nestkast waarin een Witte Kwikstaart had gebroed een nest ontdekt, dit was nadat er op enkele plaatsen de 2^e broedsels al waren uitgevlogen. Voor het eerst dit jaar een broedsel met 7 eieren. Helaas moesten we dit jaar ook constateren dat er door hoogwaarschijnlijk menselijk ingrijpen er 3 broedsels verloren gingen. Dit was in de afgelopen 12 jaar nog niet eerder geconstateerd. Enkele kasten zullen daarom verhangen moeten worden.

Hoeveel paren er per jaar gebroed hebben en wat de broedresultaten waren is in onderstaand schema te zien.

E= aantal eieren, J= aantal jongen, U= aantal uitgevlogen jongen.

Jaar	aantal paren	Totaal aantal broedsels	1 ^e broedsels			2 ^e broedsels			3 ^e broedsels			4 ^e broedsels			Mislukte broedsels	Broedresultaten totaal			Broed-succes
			E	J	U	E	J	U	E	J	U	E	J	U		E	J	U	
1992	1	1	1			0			0			0			0				1e 6.0
			6	6	6											6	6	6	
1994	5	16	5			5			4			2			2				1e 3.4
			22	17	17	21	16	16	12	12	11	4	4	4		59	49	48	
1995	6	17	6			6			4			1			2				1e 4.8
			32	29	29	25	24	20	18	18	18	2	2	0		77	73	65	
1996	8	16	8			5			3			0			1				1e 3.6
			39	33	29	24	22	22	15	14	13					78	67	65	
1997	7	14	7			5			2			0			2				1e 4.1
			32	29	29	19	18	18	9	6	6					60	53	53	
1998	6	11	6			3			2			0			1				1e 4.2
			30	30	25	11	11	11	7	7	7					48	48	43	
1999	4	8	4			3			1			0			2				1e 5.0
			20	20	20	13	8	8	5	0	0					38	33	28	
2000	4	8	4			3			1			0			1				1e 3.8
			19	15	15	16	15	15	5	5	5					40	36	35	
2001	6	9	6			6			2			1			1				1e 5.0
			33	31	30	27	27	27	6	2	1	3	3	3		69	62	60	
2002	12	25	11			7			6			1			3				1e 3.9
			54	47	43	33	28	28	25	16	16	5	-	-		117	91	87	
Tot.	59	131	58	257	243	43	189	169	25	102	80	77	5	14	15	592	518	490	1e 4.2
																			2e 3.8
																			3e 3.1
																			4e 1.4

KOLONIEVOGELS

Gierzwaluw

Dit jaar op twee locaties broedsels van de Gierzwaluw in onze nestkasten, de kolonie in Enschede bij Polaroid en aan de Ververstraat in Overdinkel. Op laatst genoemde locatie werd voor het eerst gebroed, hier werden 2 nestkasten bezet door de Gierzwaluwen en vlogen er 4 jongen uit

Resultaten Polaroidgierzwaluwkolonie 2002

Dit jaar hebben 14 paartjes Gierzwaluwen gebroed in onze nestkasten. Van deze 14 paartjes hadden er 3 een mislukt broedsel. Even als vorig jaar toen er 4 paartjes een mislukt broedsel hadden lagen nu ook de eieren stuk onder de nestkast.

Het aantal uitgevlogen jongen is dit jaar echter lager dan in 2001, respectievelijk 22 om 24, de oorzaak hiervan is dat er in 2001 van de paartjes die een mislukt broedsel hadden er 3 een succesvol vervolglegsel hadden en dit jaar niet één.

In het afgelopen voorjaar is het aantal nestkasten verder uitgebreid, in één van deze kasten werd dit jaar reeds gebroed.

Een paartje Koolmezen vond de gierzwaluwkastjes ook aantrekkelijk en produceerde er twee broedsels in.

Voor de resultaten van het afgelopen broedseizoen zie tabel 1

Kastnummer	Eieren	Jongen	Uitgevlogen	Bijzonderheden
E1	3	2	2	
E2	2	2	2	
E3	1	-	-	Ei stuk onder de kast.
E4	3	3	3	
E5	3	3	3	
E6	1	1	1	
E7	2	-	-	Eieren stuk onder de kast.
E8	3	3	3	
E9	2	2	2	
E10	2	2	2	
D11	2	2	2	
D15	1	1	1	
D16	1	1	1	
D27	2	-	-	Eieren stuk onder de kast
Totaal	28	22	22	

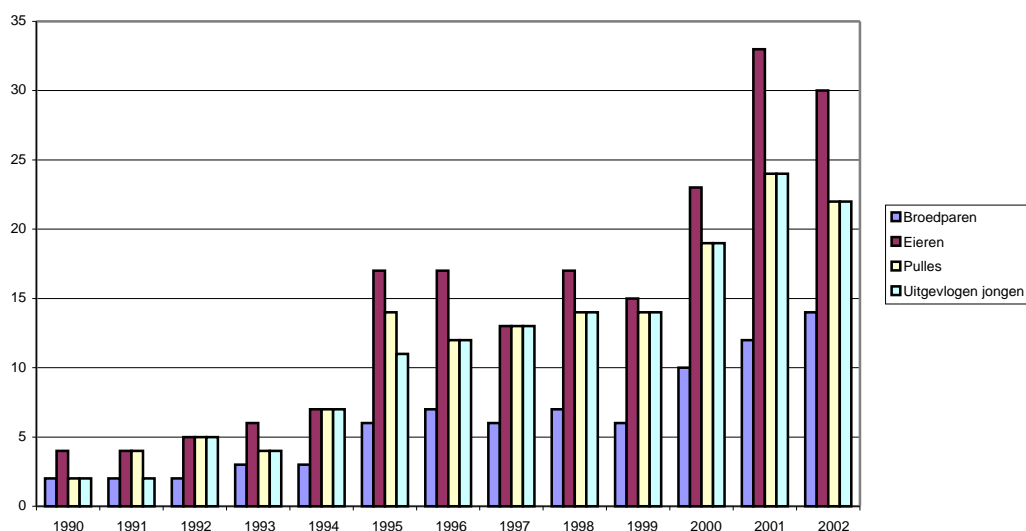
E = enkele kast, D = duokast

Alle 22 jonge vogels zijn dit jaar weer geringd, even als 8 oude vogels die tijdens de controle in de nestkasten werden aangetroffen. Ook werden 3 oude vogels met een ring aangetroffen die in vorige jaren geringd waren. Één vogel was in juli 1996 geringd en de twee andere vogels in 1998. Voor de keramische nestpotten hadden de Gierzwaluwen nog niet veel belangstelling, we hopen dat dit nog gaat gebeuren.

We hebben dit jaar meegewerkt aan een verenonderzoek aan de Gierzwaluw. Dit onderzoek wordt gedaan door de universiteit van Lund te Zweden. Aan de hand van de chemische samenstelling van de veren is vast te stellen waar de vogels overwinteren in Afrika. Van 5 jonge en 10 oude vogels zijn verenmonsters opgestuurd naar Zweden.

In onderstaande grafiek is de ontwikkeling van de kolonie te zien vanaf 1990. Duidelijk is te zien dat er in 2000 een uitbreiding heeft plaats gevonden van 6 naar 10 paartjes. Vogels die door de vuurwerkcramp toen hun nestplaats hadden verloren maakten daarna gebruik van onze kasten.

Gierzwaluwkolonie Polaroid, Enschede

Oeverzwaluw

Dit jaar hebben 43 paartjes Oeverzwaluw gebroed op de Oelemars. Er zaten 41 nesten in de door ons afgestoken wand en 2 nesten in de wand bij de picknickplaats. In het zanddepot waren geen nesten.

Langs de Dinkel bij Schokland waren 2 nesten van de Oeverzwaluw in een natuurlijke steile oever. In Twente zijn slechts 8 kolonies, waarvan er dus 2 in Losser liggen. Het totaal aantal oeverzwaluwnesten in Twente daalde van 317 in 2001 tot 276 in 2002.

Na vele jaren van noeste handarbeid hebben we in het najaar van 2002 de beschikking gekregen over een betonnen oeverzwaluwwand. Deze wand is voorzien van 240 kunstmatige nestholtes. Deze wand is bekostigd met geld dat vrij gekomen is uit het LAGA-project. De Oelemars is hiermee dan ook een parel in het LAGA gebeuren.

We zijn dan ook belangstellend uit naar de eerste resultaten van het komende jaar.

Jaar	Aantal wal 1	Aantal wal 2	Zanddepot	Totaal
1990	46	-	-	46
1991	51	-	-	51
1992	72	18	-	90
1993	18	14	14	46
1994	60	5	-	65
1995	115	16	-	131
1996	31	89	95	215
1997	-	-	83	83
1998	20	24	14	58
1999	21	37	0	58
2000	-	4	190	194
2001	-	49	-	49
2002	2	41	-	43

Het plaatsen van het eerste element.

Het aanbrengen van grond achter de kunstwal.

Huizwaluw

Onderstaand een overzicht van de bezochte locaties op de aanwezigheid van Huizwaluwen.

Atlasblok	Plaats	Aantal Kunsth	Kunsth. Bewoond	Tot. 2002 Bewoond	Tot. 2001 Bewoond	Tot. 2000 Bewoond	Tot. 1999 Bewoond
2942 kwbl 4	Beuningen	0	0	25	26	43	33
2932 kwbl 3	Beuningen	0	0	1	1	0	4
2932 kwbl 4	Beuningen	13	5	67	79	56	44
2941 kwbl 1	Rossum	0	0	0	3	1	0
2941kwbl 2	Oldenzaal	12	5	29	21	16	6
2941 kwbl 4	De Lutte	17	2	35	0	23	14
2942 kwbl 1	De Lutte	0	0	17	23	38	42
2942 kwbl 3	De Lutte	0	0	55	47	46	30
2951 kwbl 1	De Lutte	0	2	2	2	0	1
2951 kwbl 2	De Lutte	0	0	28	20	20	16
2951 kwbl 3	Lonneker	12	2	32	37	30	16
2951 kwbl 4	Losser/E'de	0	0	6	0	17	2
2952 kwbl 1	De Lutte	0	0	26	27	22	15
2952 kwbl 3	Losser	0	0	0	4	3	3
3512 kwbl 1	Losser	0	0	0	0	0	11
Totalen		54	16	321	290	315	237

Aantal getelde nesten vanaf 1994:

1994	181	1998	176
1995	107	1999	237
1996	181	2000	315
1997	226	2001	290

Boerenwaluw

Naam	Plaats	Totaal 2002 Bewoond	Totaal 2001 Bewoond	Totaal 2000 bewoond	Totaal 1999 bewoond
2848 kwbl 4	Oldenzaal	4	0	5	3
2931 kwbl 4	Beuningen	4	0	0	0
2932 kwbl 3	Beuningen	0	0	0	4
2932 kwbl 4	Beuningen	25	0	19	20
2941 kwbl 1	Rossum	0	0	6	0
2941 kwbl 4	De Lutte	25	27	25	0
2942 kwbl 1	De Lutte	18	12	17	0
2942 kwbl 3	De Lutte	52	0	44	0
2951 kwbl 2	De Lutte	7	0	7	8
2951 kwbl 3	Lonneker	12	0	11	16
2951 kwbl 4	Losser	8	0	18	8
Totalen		160	39 / MKZ	147	56

Roek

Dit jaar waren er slechts 7 kolonies in ons werkgebied. De kolonies bij de Smitsbreeuweg, het Ringstation, bij Elferink aan de Drielandweg, Dinkel/hoofdstraat en aan de Kolkersweg bleven dit jaar buiten gebruik.

Locatie:	Aantal nesten:
Kraesenberg/Denerkamperdijk	49
Gildehauserweg	7
Kennebroeksweg	46
Smudde/Grensweg	42
Brilman/Gildehauseweg	30
Zoekerweg/Gronausestraat	27
Begraafplaats Overdinkel	5
Totaal aantal nesten	206

Hoewel er minder kolonies zijn, waren er wel meer nesten dan vorig jaar. Toen waren er 12 kolonies met 149 nesten. Door verstoringsen in 2001 konden twee locaties niet worden geteld. Het lijkt dat de rust m.b.t de Roeken nu terug is.

In Twente neemt de Roek nog steeds licht in aantal toe. De totale populatie steeg van 2215 naar 2607 broedparen.

Overzicht laatste 3 jaren:

	1998	1999	2000	2001
Aantal getelde nesten	326	232	334	149

RINGACTIVITEITEN

Aantal geringde vogels in onze nestkasten.

Soort	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Gierzwaluw	12	15	17	19	17	25	25	30
Torenavalk	-	11	-	-	-	-	-	-
Steenuil	3	18	12	25	27	26	12	8
Kerkuil	33	39	1	18	77	30	65	40
Bosuil	-	1	-	-	-	-	-	-
Grote Gele Kwikstaart	41	52	39	15	18	25	59	84
Zwarte mees	-	-	-	-	9	-	-	-
Glanskopmees	-	-	-	-	-	10	-	-
Witte Kwikstaart	-	10	-	6	5	4	-	-

Terugmeldingen geringde vogels:

Soort	Kerkuil	Kerkuil	Gierzwaluw
Ringnummer	5289755	5318025	P23019
Ringdatum	19-06-1998	14-06-2001	11-07-1998
Ringplaats	Bentelo	Beuningen	Polaroid Enschede
Vinddatum	18-04-2001	10-02-2002	18-07-2002
Vindplaats	A1 Enter	Oostmahorn Friesland	Polaroid Enschede
Km	7	128	0
Dagen	1034	214	1453
Oorzaak	Verkeersslachtoffer	Dood oorzaak ?	Gecontr. in nestkast

Soort	Gierzwaluw	Gierzwaluw
Ringnummer	P23018	P21767
Ringdatum	11-07-1998	06-07-1996
Ringplaats	Polaroid Enschede	Polaroid Enschede
Vinddatum	18-07-2002	06-07-2002
Vindplaats	Polaroid Enschede	Polaroid Enschede
Km	0	0
Dagen	1453	2557
Oorzaak	Gecontr. in nestkast	Gecontr. in nestkast

VOGELINVENTARISATIE

Watervogeltelling / d.d.12-01-2002

Locatie	Locatie 1				Locatie 2				Locatie 3			
Soort	99	00	01	02	99	00	01	02	99	00	01	02
Blauwe reiger	7	1	4	2	2	-	2	1	-	-	-	-
Ooievaar	-	-	-	-	1	1	2	-	-	-	-	-
Aalscholver	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-
Fuut	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7	9	-
Dodaars	-	-	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-
Grauwe gans	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	-
Kolgans	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	1
Brandgans	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3
Nijlgans	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	-
Wilde eend	123	70	45	59	5	23	4	125	1500	558	1300	721
Kuifeend	-	-	1	-	-	-	-	1	-	-	7	-
Tafeleend	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2
Smient	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	6	4
Brilduiker	-	-	-	1	-	-	-	1	2	-	-	-
Wintertaling	4	-	-	12	-	-	-	1	1	1	2	41
Krakeend	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2	-
Meerkoet	2	-	-	3	-	-	-	4	35	15	22	113
Waterhoen	4	2	1	4	-	-	1	4	-	-	11	-
Zilvermeeuw	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	2
Kokmeeuw	1	-	-	-	160	-	140	40	-	24	25	59
Watersnip	-	-	-	-	-	-	1	3	-	-	-	-
Waterpieper	-	-	6	-	-	-	1	-	-	-	-	-
IJsvogel	-	-	2	-	-	-	-	1	-	-	1	-
Gr.Gele Kwikst.	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal	141	73	59	83	168	24	152	181	1538	610	1402	946

Weer een zachte winter, dus geen Nonnetjes, Grote zaagbekken etc. wel IJsvogel, watersnip en Grote gele Kwikstaart. Voor het eerst 3 Brandganzen tijdens de telling.

- Locaties:**
- 1 Glane tot Hoofdstraat
 - 2 Hoofdstraat tot Bossinkbrug
 - 3 Oelemars

Vrouwtje en mannetje Kuifeend

BRAAKBALLENONDERZOEK 2001

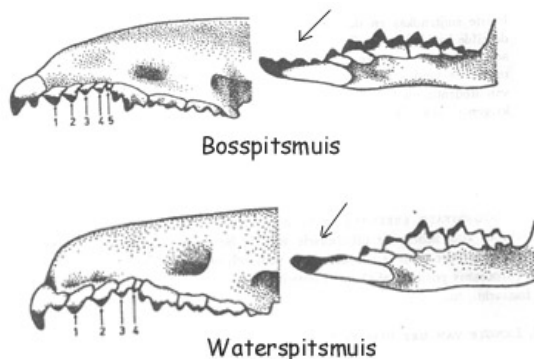
Onderzoeker Ger Snaak Hardenberg

Soort/locatie	1	2	3	4	5	6	7	8	Totaal
Veldmuis	139	9	27	3	35	41	52	15	321
Rosse Woelmuis	6	1	3	-	3	3	4	1	21
Aardmuis	4	3	1	1	16	11	9	4	49
Bosmuis	48	4	27	1	2	13	4	14	113
Huismuis	2	-	-	-	-	1	-	-	3
Dwergmuis	2	-	-	-	-	-	1	-	3
Veldspitsmuis	23	-	8	-	1	2	-	1	35
Huisspitsmuis	6	-	3	-	10	-	20	-	39
Dwergspitsmuis	8	3	1	3	1	1	1	4	22
Twee.kl.Bosspitsmuis	-	45	28	7	73	52	32	28	265
Bosspitsmuis	-	-	-	-	-	-	-	2	2
Bosspitsmuis a/c	145	4	8	-	6	4	18	2	186
Waterspitsmuis	-	-	-	-	-	2	-	1	3
Egel	-	-	-	-	-	1	-	-	1
Woelrat	2	-	2	-	-	-	-	-	4
Vogel	-	1	-	-	-	-	1	-	2
Totaal	385	70	108	15	147	131	142	72	1069

Locaties:

1	Olde Rengerink	Deurningen
2	Oosterik	Enschede
3	Brookhuis	Lattrop
4	Hubert	Glanerbrug
5	Gunneman	Enschede
6	Losserhof	Losser
7	Gunneman	Enschede
8	Sombekke	Beuningen

Dit jaar zijn van 8 locaties de gegevens binnengekomen van uitgeplozen braakballen van de Kerkuil. Even als in voorgaande jaren heeft ook dit jaar weer Ger Snaak al deze braakballen uitgeplozen. Ook dit jaar weer op enkele plaatsen Veldspitsmuizen in de braakballen, bij Olde Rengerink in Deurningen werden maar liefst 23 van deze spitsmuizen uitgeplozen. In Losser werden uit een partij braakballen 2 schedels van de zeldzame Waterspitsmuis uitgeplozen en één uit een partij uit Beuningen. Uit de partij braakballen uit Beuningen werden ook 2 schedels van de in Twente zeldzame Bosspitsmuis gevonden.

LEZING EN MEDEWERKING OP AANVRAAG

Gepubliceerd:

Polaroid-View

- 2 Artikel over de Gierzwaluwkolonie bij Polaroid/Enschede.

Lezingen:

- 18-02-02 Lezing door Leo Hassing voor Heemkunde Weerselo, onderwerp uilen (30 personen).
- 12-09-02 Lezing door Leo Hassing voor de Zonnebloem te Overdinkel over Vogelbescherming en onze activiteiten (95 personen).
- 25-11-02 Lezing door Leo Hassing voor Het Rode Kruis te Losser over Vogelbescherming en onze activiteiten (63 personen).

Nieuwe Dinkellander

- Diverse kleine artikelen omtrent de activiteiten rond de Oelemars.

Twentsche Courant Tubantia

- 02-01-02 Artikel met de titel "Veel bijzondere vogels gezien bij de Oelemars – IVN noemt afgraving een toplocatie". Hierin aandacht rondom de tellingen welke door de Vogelwerkgroep worden uitgevoerd.
- 19-09-02 Artikel " Oeverzwaluw scheert over de Oelemars". Hierin speciale aandacht voor het plaatsen van de betonnen oeverzwaluwwand met 240 kunstmatige nesten.

Internet

- Publicatie van de activiteiten en wetenswaardigheden van onze vogelwerkgroep op het internet worden steeds frequenter bezocht. Reacties vanuit heel Europa zijn eerder regelmaat dan uitzondering. Met name onze ervaring met het creëren van diverse broedgelegenheden is voor menigeen aanleiding om met ons contact op te nemen.

Medewerking:

- SOVON Insturen nestkastgegevens (nestkastproject) ten aanzien van de Grote Gele Kwikstaart en de Gierzwaluw, gegevens kolonievogels en gegevens voor nieuwe broedatlas. PTT –project, zeldzame soorten project.
- Vlinderstichting Insturen waargenomen soorten en aantallen.
- Twentse Vogel-
Werkgroep Insturen vogelwaarnemingen (o.a. voor publicatie in Ficedula).
- Bouwtekeningen
op aanvraag Door diverse vogelwerkgroepen zijn we benaderd om bouwtekeningen op te sturen van nestkasten welke door ons zelf ontworpen zijn.

- Laga Op opendagen uitleg gegeven over onze projecten op de Oelemars
- Universiteit van Lund in Zweden Verenmonsters van Gierzwaluwen aangeleverd voor onderzoek (zie verslag over de Gierzwaluwen).
- Zoogdierenwerkgroep Overijssel Braakballen aangeleverd voor onderzoek naar verspreiding van zoogdieren.

Een van de nieuwe soorten dit jaar op de Oelemars was de Pestvogel.

DE LOSSERSE OOIEVAARS

Jaaroverzicht Ooievaars 2002

Het jaar 2002 is weer een lang ooievaarsjaar geworden. Dirk (1301) keerde al op 22 januari terug op het nest en Aramis (3335) volgde 10 dagen later. Vanaf 2 april zitten de Ooievaars weer te broeden op hun nest aan de Schoklandweg. Het is dit jaar voor het 9^e achtereenvolgende jaar dat er in Losser Ooievaars broeden. In 1994 is het begonnen met Dirk (1301) en Hannie (ongeringd). Zij hebben samen vijf broedsels gehad. In totaal zijn er van deze broedsels 14 jongen uitgevlogen. Drie van de veertien zijn door een noodlottig toeval al na twee weken verdronken in de plaatselijke waterzuivering. Van de overige elf jonge ooievaars is het nest uit 1997 het meest opvallende. Dit was het nest van de vier musketiers, Athos (3333), Porthos (3334), Aramis (3335) en d'Artagnan (3336). Van alle ooievaars uit dit nest hebben we in de jaren daarna terugmeldingen gekregen. Athos werd in september 1997 in Medina Sidonia, zuid-Spanje gezien, samen met o.a. Porthos en Aramis. Porthos werd daarna nog een keer in De Wijk gesignaleerd (augustus 1998). Aramis werd wederom in Medina Sidonia gezien in december 1998 en is sinds 1999 de nieuwe partner van Dirk. Tenslotte d'Artagnan, deze werd in mei 2000 broedend gesignaleerd in de dierentuin van Münster en een jaar later, op 12 mei 2001 bracht de vogel een bliksembezoek aan het geboortenest op de Schoklandweg. In 1999 keerde Hannie niet meer terug naar de Schoklandweg. Wat er met haar gebeurd is zal altijd een raadsel blijven. Haar plaats werd ingenomen door Aramis, die op dat moment nog net geen twee jaar oud was. Dat is voor ooievaars erg jong om met een eerste broedsel te beginnen. Het is waarschijnlijk dan ook de ervaring van Dirk geweest die dit broedsel tot een succes maakte. Er vlogen dat jaar drie jonge Ooievaars uit. Dit was ook het geval in het jaar 2000. Vorig jaar leek er zelfs een stijgende lijn in te zitten, want het paar het op een zeker ogenblik de verantwoording over vier gezonde jongen. Hoewel de vogels al ruim twee weken oud waren was de plotselinge weersomslag met de Pinksteren (koud en nat) teveel voor drie van hen en aan het einde van het Pinkstereweekende was er nog maar één jong in leven. Deze laatste der Mohikanen, Chingachcook (5344) verliet zijn geboortegrond op 12 september 2001. Nu, in april 2002, staan we weer aan het begin van een nieuwe cyclus.

Foerageren langs de Dinkel

Het broeden begon op 2 april en zoals verwacht kwamen de eerste jongen rond 4 mei uit het ei. In de weken daarna werden er eerst twee, daarna drie en uiteindelijk op 15 mei vier jongen geteld in het nest. Alles verliep voorspoedig en er restte ons niets dan geduldig af te wachten tot de jongen groot genoeg waren om geringd te worden. Groot was onze verbazing toen we op 23 mei een vijfde snavelkje boven de nestrand zagen. Het was de eerste keer dat de Ooievaars in Losser vijf jongen hadden. Hoewel we onze bedenkingen hadden over het grote aantal zag alles er in de dagen daarna nog rooskleurig uit. Het voeren door de ouders ging onafgebroken door en de weersomstandigheden waren goed. Na een dag of drie bleek dat de Benjamin toch niet sterk genoeg was geweest om met de grote jongens mee te vechten om het voedsel. Er bleven nog vier kwieke jongen over.

Op 27 mei kreeg het nest bezoek van een onbekende geringde Ooievaar. De vogel had een metalen ring om de linker poot met daarop de tekst K 9157. Tot op heden hebben we nog niet kunnen achterhalen waar deze Ooievaar vandaan kwam. De vogel heeft een tijdje op de schoorsteen gezeten en is daarna zonder problemen met een van onze eigen Ooievaars weggevlogen in oostelijke richting. We hebben deze Ooievaar niet weer gezien. Geheel verrast waren we toen op de valreep, 4 dagen voor het ringen, er alsnog een van de vier jongen doodging. De oorzaak hiervan is niemand echt duidelijk, aangezien het er naar uitzag dat het voeren van de jongen uitstekend verliep. We hebben het jong pas een week later kunnen vinden en op dat moment was niet meer te achterhalen of voedselgebrek of iets anders de doodsoorzaak was. Op zondag 9 juni was het dan zover, dat we de drie overgebleven jongen van het dak konden halen. Wim van Nee en Annemieke Enter kwamen zoals gewoonlijk speciaal voor deze gelegenheid uit Emmen om de jongen te ringen.

Annemieke en Wim verzorgen voor Vogelbescherming Nederland het ringwerk van de Ooievaars in ons land. Traditiegetrouw krijgen de jonge Ooievaars behalve een ring ook een naam. In het verleden zijn er namen gekozen met verschillende thema's. Vaak hadden deze thema's betrekking op een vakantiebestemming. Vorig jaar werd een boek als thema gebruikt. Dit jaar werd een combinatie van beide gemaakt en werd de inspiratie gevonden in de thema's vakantie en boeken. De namen van de jonge Ooievaars zijn dit jaar afkomstig uit het boek van J.R.R. Tolkien, "In de ban van de Ring", een boek dat dit jaar een rode draad vormde in mijn vakantie. De Ooievaars hebben dit jaar allemaal een Elfen naam gekregen, gebaseerd op drie belangrijke Elfen uit het eerder genoemde boek. De grootste heet Galadriel (5821), zij is de koningin van Lothlorien. Ze is de belangrijkste onder Elfen. De volgende hebben we Legolas (5822) genoemd, een jonge Elf en uitstekend boogschutter. Hij is een van de begeleiders van Frodo op zijn tocht naar de Doemberg waar de Ring van het Kwaad vernietigd moet worden. De kleinste tenslotte noemen we Arwen (5823), de betoverend mooie kleindochter van Galadriel. Zij zal moeten kiezen tussen onsterfelijkheid of haar liefde voor Aragorn, een mens. De drie jongen zagen er prima uit.

De jongen worden gevoerd aan de Schoklandweg

Begin juli zijn de drie jonge Ooievaars druk bezig met hun vlieg oefeningen en op 16 juli wordt, na ruim 10 weken het nest voor de eerste keer verlaten. In de weken daarna is de hele familie weer te bewonderen in de weilanden langs de Dinkel. Op 4 augustus wordt een groep van 17 Ooievaars zwevend boven de Welp waargenomen. Een eerste voorbode van de trek? De volgende dag keren de jongen 's avonds niet meer terug naar het nest aan de Schoklandweg. Op 17 augustus zijn de jongen nog even terug op hun geboortenest, maar twee dagen later wordt er definitief afscheid genomen van Losser. De beide ouders, Dirk en Aramis blijven nog in de omgeving rondhangen tot 18 september, vanaf dat moment zijn zij ook naar hun winterkwartieren vertrokken. Waar deze gebieden liggen zal voor ons altijd een vraag zijn, maar ver kan het niet zijn, want Aramis staat op 17 oktober weer op het daknest en is sindsdien niet meer weggeweest. Tijdens een korte en strenge vorstperiode in december waren we gedwongen om voor deze vogel ook wat voer neer te leggen. Gelukkig kon dit beperkt blijven tot een paar dagen. Wat er op dit moment van onze drie Elfen terecht is gekomen is nog onbekend. Als het ze vergaat zoals hun naamgenoten dan wachten hen nog vele avonturen. Tijdens het LAGA jaar 2003 kunnen we het tweede lustrum voor de Losserse Ooievaars vieren en zal, als alles goed gaat, het 25^e Ooievaarsjong het nest aan de Schoklandweg verlaten.

DE OELEMARS IN 2002

Ligging

De Oelemars is een zandafgraving ten zuidoosten van Losser, pal tegen de grens met Duitsland ter hoogte van klooster Bardel. De zandafgraving is omringd door open weiden en akkers, een zanddepot en lage begroeiing, met aan de randen hier en daar riet en lisdodde. Het gebied van de Oelemars wordt begrensd door de Ravenhorsterweg, de Grensweg, de Drielandweg en de Beerninksweg. Het terrein is niet toegankelijk en er lopen geen wegen of paden door, uitgezonderd de klootschietbaan. Vanuit de vogelhut zijn de beste observatiemogelijkheden om de vogels ongestoord te kunnen bekijken. Vanaf de wegen is er geen goed uitzicht, behalve bij de vlonder langs de Ravenhorsterweg.

De Oelemars rond 1900.

De Oelemars heden.

Laga

Zo'n vier jaar geleden is er door het IVN-Losser een observatiehut gebouwd en zijn er voor de hut slikveldjes aangelegd. De hut kende een groeiend aantal belangstellenden, zowel geïnteresseerde fietsers en wandelaars uit het grensgebied als vogelaars uit Losser, Oldenzaal, De Lutte, Overdinkel, Gronau en Enschede. Er waren steeds vaker momenten dat de hut te klein was om alle belangstellenden een plaats te bieden. In het kader van de LAGA heeft IVN-Losser een aanvraag ingediend, waarin een nieuwe grotere hut werd bepleit en waarin tevens een kunstmatige permanente oeverwaluwwal, uitbreiding van de slikvelden en aanpassing van de beplanting werd aangevraagd. Dit jaar is de totale aanvraag toegewezen en zijn in september de bouwactiviteiten van start gegaan. Inmiddels is een nieuwe observatiehut gerealiseerd, die 16 zitplaatsen telt en voor telescoopgebruik aparte luikjes heeft. Ook is de toegang tot de hut verhard en kan de hut door gehandicapten met rolstoelen worden gebruikt. De permanente oeverwaluwwal biedt de Oeverwaluwen 240 nestplaatsen. Langs de Ravenhorsterweg is een vlonder geplaatst, vanwaar de Oelemars ook goed is te overzien. Door problemen met de vergunning is het slikveld nog niet aangelegd en is de vlonder nog niet door moeras omgeven. Ook de beplanting moet nog worden aangepast.

Werkzaamheden

Dit jaar heeft de vogelwerkgroep op de Oelemars de volgende werkzaamheden uitgevoerd:

Voorjaarstrek telling

Najaarstrek telling

Afsteken oeverwaluwwal

Aanbrengen beschoeiing op de eilandjes om verdere afkalving te voorkomen

Vlinder- en libelleninventarisaties

Helpen met afbreken van de oude hut

Schilderen van de nieuwe hut

Soortenaantal

Dit jaar (2002) werd de zandwinning na de winterstop hervat en werd er bijna het gehele jaar op de Oelemars gewerkt. Tijdens de bouw van de nieuwe hut waren er veel verstoringen en daardoor maandenlang weinig vogelactiviteiten.

Vanaf 1983 zijn er tot nu toe 206 vogelsoorten geregistreerd. De telling geschiedt middels de Officiële Losserse Oelemars Lijst (de OLOL), waarbij om misverstanden te voorkomen, ook broedvogels van exotische herkomst als Fazant, Nijlgans en Mandarijneend meegeteld worden. Dit jaar werden er op de

Oelemars 161 soorten gezien door alle waarnemers samen. In 2001 waren dat er 167 en in 2000 136 soorten.

Broedvogels

Aan schaarse en zeldzame broedvogels die een territorium op de Oelemars hadden, werden de volgende soorten vastgesteld:

Fuut	Kleine Plevier	Kleine Karekiet
Wulp	Torenvalk	IJsvogel*
Glanskop	Patrijs*	Groene Specht*
Boomklever	Oeverzwaluw*	Goudvink
Geelgors*		

*op Rode Lijst van bedreigde en kwetsbare vogelsoorten in Nederland: 5 soorten

Helaas bleef het aantal van 43 bewoonde nesten van de Oeverzwaluw achter bij vorig jaar. Wellicht dat de nieuwe permanente wal gaat leiden tot hogere aantallen.

Bijzondere soorten:

In 2001 werd het soortenaantal afgesloten met 199 vogelsoorten. Dit jaar kwamen er de volgende soorten bij:

200	Koereiger (2e waarneming in Twente)
201	Grauwe Vliegenvanger
202	Zwartkopmeeuw
203	Velduil
204	Dwerggans (een waarneming uit 1996 van een gekleurde ring. Dwerggans uit een Zweeds project)
205	Pestvogel
206	Roerdomp

Verder waren er nog behalve bovenstaande schaarse broedvogels en nieuwkomers waarnemingen van de volgende zeldzame en schaarse soorten:

Dodaars	Topper	Waterral
Roodhalsfuut	Brilduiker	Kraanvogel
Geoorde Fuut	Nonnetje	Bontbekplevier
Grote Zilverreiger	Wespendief	Goudplevier
Ooievaar	Zwarte Wouw	Zilverplevier
Rietgans	Rode Wouw	Drieteenstrandloper
Rotgans	Bruine Kiekendief	Krombekstrandloper
Grote Canadese Gans	Blauwe Kiekendief	Bonte Strandloper
Bergeend	Visarend	Kemphaan
Zomertaling	Smelleken	Watersnip
Grutto	Kleine Mantelmeeuw	Waterpieper
Regenwulp	Visdief	Roodkeelpieper
Zwarte Ruiter	Zwarte Stern	Grote Gele Kwikstaart
Groenpootruiter	Ransuil	Paapje
Witgat	Zwarte Specht	Roodborsttapuit
Bosruiter	Kleine Bonte Specht	Beflijster
Dwergmeeuw	Boomleeuwerik	Buidelmees
Russische Kauw	Putter	Barmsijs
Kruisbek	Goudvink	Appelvink

Tot slot

Aan bovenstaande lijsten is te zien dat een bezoek aan de Oelemars zeker de moeite waard is. Hoewel er ook momenten zijn dat er wat minder vogels zijn, is het meestal wel raak. Helaas is er nog steeds verstoring door hondenuitlaters, loslopende honden, vissers, badgasten en spelende kinderen die af en toe voor grote onrust zorgen onder de vogelbevolking.

Dit jaar is een zeer ingrijpend jaar geweest voor de Oelemars. Onze denkbeelden om in een verre toekomst naar betere voorzieningen te streven zijn dankzij de Laga in een stroomversnelling gekomen en inmiddels grotendeels gerealiseerd.

VOGELTREK OVER DE OELEMARS 2002

Telpost Oelemars

Op 1 september 2001 is Telpost Oelemars bij Losser opgericht. De plaats van de telpost werd bepaald op de toegangsweg naar het zanddepot van de Oelemars, ten oosten van Losser. Op werkdagen is deze locatie i.v.m. de zandtransporten niet bruikbaar en is uitgeweken naar de hoek Beerninksweg/Grensweg op 600 m afstand van het zanddepot. Op beide locaties is er een goed uitzicht rondom en is er weinig verkeerslawaaï. De publieke belangstelling was zo gering, dat de tellers hier geen last van hadden.

De omgeving van de telpost bestaat uit een zeer open gebied met weiland, maisakkers, een zanddepot en een zandwinningsplas. Bij de locatie aan de Beerninksweg/Grensweg, eveneens in een zeer open gebied, is een houtwal dwars op de trekrichting en een kleine houtwal uitmondend op de telpost. Het uitzicht rondom is daardoor minder dan bij het zanddepot.

Onze dank gaat uit naar de firma Temmink, die ons toestond op hun toegangsweg naar het zanddepot de trektellingen te mogen verrichten.

Voorjaarstrek

In de periode van 18 februari t/m 25 april zijn er 9 ochtendtellingen verricht, alle op de locatie Grensweg/Beerninksweg en meestal door één teller. Ongunstige weersfactoren waren er tijdens de helft van de tellingen : Windsterkte 5 of meer: 0 tellingen / Neerslag: 3 tellingen / Mist: 4
De LWVT norm (Landelijke Werkgroep voor Trektellen) is losgelaten m.b.t. het registreren van de trekrichting en het registreren per kwartier. De gegevens worden immers niet langer meer landelijk verzameld. Wel volgens de LWVT-norm is de aanvangstijd, de telnorm en de duur van de trektelling. Regionaal is het wel van belang de soorten en hun aantal per telling vast te leggen. Op onze website kon iedereen direct na iedere telling het resultaat van al onze inspanningen bekijken, evenals een totaaloverzicht over de gehele periode. De hoeveelheid vogels viel enigszins tegen. Er werden 4414 overvliegende trekvogels geregistreerd. Enkele goede soorten waren Grauwe Gans, Bruine Kiekendief, Rode Wouw, Zwarte Wouw, Smelleken, Goudplevier, Wulp, Kleine Bonte Specht en Appelvink.

Najaarstrek

De najaarstrek werd tussen 30 augustus en 23 november gevolgd. Er werden 22 ochtendtellingen verricht. Ongunstige weersfactoren waren er bij 15 tellingen:

Windsterkte 5 of meer: 4 tellingen / Neerslag: 8 tellingen / Mist: 7 tellingen

Ook bij de najaarstrek is weer volgens de LWVT-norm geteld. Het spectaculaire aantal van ruim 126.000 vogels vorig jaar werd bij lange na niet gehaald. De oorzaak hiervoor is dat zowel de topdagen van de Houtduif als van Koperwiek en Kramsvogel in het midden van de week vielen en dus door ons gemist zijn. In 91 uur werden 55.667 vogels geregistreerd die verdeeld waren over 83 soorten.

De tellers

Een groot aantal vogelaars van de Vogelwerkgroep IVN-Losser hebben hun medewerking verleend aan het bemannen van de telpost. Na afloop in het eerste jaar bleken 27 personen hun medewerking te hebben verleend. In het tweede jaar waren dat er 22. De kerngroep bestond uit Ben Hulsebos (19 tellingen), Sander Wansing (13 tellingen), Martin Bonte (9tellingen) en Wolfgang Waanders (8 tellingen). Zonder de inzet en het doorzettingsvermogen van de tellers zou de telpost niet kunnen functioneren. Alle medewerkers van de telpost worden dan ook dank gezegd voor hun inspanningen.

Plaatselijke soorten

Bij elke telpost wordt het trektellen bemoeilijkt door het luchtverkeer van de plaatselijke soorten. Foerageer- en slaaptrek moeten nl. op grond van de LWVT-normen zoveel mogelijk worden uitgesloten. Bij Telpost Oelemars zijn daarom alle in oostelijke richting vliegende Kauwtjes en Roeken (slaaptrek), alle plaatselijke luchtverkeer van Kokmeeuwen, Kauwtjes, Roeken, Zwarte Kraaien, Houtduiven, Spreeuwen, Graspiepers, Kneutjes, Geelgorzen en Veldleeuweriken die van weiland naar weiland vlogen, buiten beschouwing gelaten voor zover dat mogelijk was. Ook vele Nijlgansen zijn buiten de trektelling gelaten.

Schaarse en zeldzame plaatselijke soorten waren o.a.: Havik, Sperwer, Boomvalk, Groene Specht, Zwarte Specht, Smient, Krakeend, Wintertaling, Oeverloper, Oeverzwaluw, Roodborsttapuit, Patrijs, Brandgans, Nijlgans, Tafeleend, Ooievaar, IJsvogel, Kuifeend, Zwarte Roodstaart, Russische Kauw en Kleine Bonte Specht. Vooral de IJsvogel was spectaculair bezig door steeds tussen de tellers door over de telpost te flitsen.

De resultaten

Het belangrijkste is natuurlijk het uiteindelijke telresultaat. In de 22 tellingen werden gedurende 91 teluren in totaal 83 soorten met in totaal 55.667 vogels overvliegend gezien.. Er waren 15 nieuwe soorten in de trektelling en voor 10 soorten werden qua aantal nieuwe records voor zuidoost Twente genoteerd. Nieuwe soorten in het tweejarig bestaan van telpost Oelemars waren: Grote Zilverreiger, Knobbelzwaan, Slobeend, Visarend, Kraanvogel, Zilverplevier, Krombekstrandloper (nieuw voor zuidoost Twente), Bonte Strandloper, Oeverloper, Roodkeelpieper, Pestvogel (nieuw voor zuidoost Twente), Matkop, Boomklever, Russische Kauw (nieuw voor zuidoost Twente) en IJsgors.

Er waren bij ons nieuwe records in het 15-jarig bestaan van de telposten in zuidoost Twente voor de volgende soorten: Aalscholver, Grote Zilverreiger, Knobbelzwaan, Visarend, Kokmeeuw, Turkse Tortel, Boomleeuwerik, Zwarte Roodstaart, Boomklever en Spreeuw.

In het volgende overzicht zijn de resultaten van telpost Oelemars aangegeven. Dikgedrukt staan vogelsoorten die zo schaars zijn dat hun verspreiding landelijk door SOVON (Samenwerkende Organisaties Vogelonderzoek Nederland) wordt bijgehouden. Uit het overzicht kunnen geen conclusies worden getrokken. Daarvoor zijn onze trektellingen te steekproefsgewijs.

Soort	najaar 2001	voorjaar 2002	najaar 2002	totaal
Aalscholver	357	28	376	761
Blauwe Reiger	35	17	18	70
Grote Zilverreiger			2	2
Knobbelzwaan			7	7
Wilde Zwaan	7			7
Rietgans	47		8	55
Taigarietgans	11			11
Toendrarietgans	45			45
Kolgans	969		48	1017
Grauwe Gans	289	25	321	635
Nijlgans		1	23	24
Gans spec.			3	3
Bergeend	2			2
Smient	8		4	12
Wilde Eend	988	25	525	1538
Pijlstaart	19			19
Slobeend			1	1
Kuifeend	1			1
Wespendief	4		1	5
Rode Wouw		2	2	4
Zwarte Wouw		1		1
Bruine Kiekendief	4	2		6
Blauwe Kiekendief	6		4	10
Havik	7	1	1	9
Sperwer	116	9	87	212
Buizerd	225	1	179	405
Visarend			2	2
Torenvalk	15		9	24
Smelleken	6	1		7

Boomvalk	8		3	11
Slechtvalk	1			1
Kraanvogel			4	4
Scholekster	2	12		14
Bontbekplevier	1		1	2
Goudplevier	79	5	53	137
Zilverplevier			1	1
Kievit	681	257	701	1639
Krombekstrandloper			1	1
Bonte Strandloper			1	1
Wulp		2		2
Kemphaan	7			7
Watersnip	6		2	8
Groenpootruiter	1			1
Oeverloper			3	3
Kokmeeuw	245	113	349	707
Kleine Mantelmeeuw	11		9	20
Zilvermeeuw	106	13	52	171
Holenduif	149	12	47	208
Houtduif	80809	1587	15270	97666
Turkse Tortel	31	3	34	68
Groene Specht	1		1	2
Grote Bonte Specht	4		4	8
Kleine Bonte Specht		1		1
Boomleeuwerik	32		33	65
Veldleeuwerik	3415	31	1234	4680
Boerenzwaluw	2110	1	1918	4029
Huiszwaluw	227		8	235
Graspieper	2569	267	1194	4030
Boompieper	14	2	13	29
Waterpieper	10		7	17
Roodkeelpieper			1	1
Gele Kwikstaart	43	8	56	107
Grote Gele Kwikstaart	23		9	32
Witte Kwikstaart	607	46	275	928
Pestvogel			5	5
Heggenmus	65		27	92
Zwarte Roodstaart	2		4	6
Paapje	23			23
Roodborsttapuit	5			5
Tapuit	56		7	63
Beflijster	1			1
Merel	40	1	40	81
Kramsvogel	2893	212	420	3525
Zanglijster	337	8	267	612
Koperwiek	3949	43	3704	7696
Grote Lijster	149	12	162	323
Tjiftjaf	2		8	10
Buidelmees	1			1
Staatmees	12		64	76
Zwarte Mees	2		4	6
Pimpelmees	44	3	150	197
Koolmees	15	1	38	54
Matkop			1	1
Boomklever			2	2
Klapekster	3			3
Vlaamse Gaai	23		10	33
Ekster	22	7	2	31
Kauw	495	203	545	1243
Russische Kauw			1	1
Roek	436	22	300	758
Zwarte Kraai	189	115	173	477
Spreeuw	7542	673	12886	21101
Ringmus	515	1	375	891
Vink	12005	351	11962	24318
Keep	785	31	138	954

Europese Kanarie	2			2
Groenling	202	38	101	341
Putter	99		79	178
Sijs	148	11	617	776
Kneu	1033	137	429	1599
Barmsijs	4		13	17
Kruisbek	6		29	35
Goudvink	10			10
Appelvink	17	2	2	21
IJsgors			1	1
Geelgors	137	20	102	259
Rietgors	120	4	70	194
Totaal	126472	4414	55667	186553
Teluren	85,5	25	91	201,5
Soorten	86	49	83	105

De top-10 van Telpost Oelemars is in de eerste kolom aangegeven met daarnaast de landelijke top-10 (*Van Gasteren 1987, Simultaantellingen van zichtbare landtrek in het najaar van 1985 in Nederland*):

Oelemars:		Landelijk:	
01	Houtduif	01	Spreeuw
02	Vink	02	Koperwiek
03	Spreeuw	03	Kramsvogel
04	Koperwiek	04	Vink
05	Veldleeuwerik	05	Graspieper
06	Graspieper	06	Houtduif
07	Boerenwaluw	07	Kievit
08	Kramsvogel	08	Boerenwaluw
09	Kievit	09	Kokmeeuw
10	Kneu	10	Veldleeuwerik

De Kramsvogel is twee plaatsen in de top-10 gezakt en de Kneu één plaats. De wilde Eend is uit de top verdwenen en de Kievit heeft zich nu geplaatst.

Ook in volgende jaren zullen de vogels in de doortrekperiode door ons geteld worden. IVN-leden die ook het soms spectaculaire schouwspel van de najaarstrek willen zien, zijn van harte welkom op de telpost.

Instandhouding slikveldjes Oelemars

Dagvlinders en libellen op de Oelemars

Soort	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Geelsprietdikkopje	200	90	39	43	1	111	8	6	11
Zwartsprietdikkopje	300	681	370	197	1	68	3	26	94
Groot dikkopje	3	34	14	1			4	2	
Citroenvlinder	3	53	41	5	7	3	2	6	76
Groot koolwitje	4	7	1		7	1	2	2	4
Klein koolwitje	95	302	190	29	2	36	77	77	75
Klein geaderd witje	44	94	19	1	1	11	8	18	9
Oranjetipje	3	27	6		1		7	1	1
Oranje luzernevlinder					1				
Eikepage	3	13				2			1
Kleine vuurvlinder	42	352	27	1	6	39	20	9	6
Bruine vuurvlinder		1	2						
Icarusblauwtje	63	85	10	88	11	19	2	120	16
Boomblauwtje	1		4			3	1	1	2
Gr. weerschijnvlinder			1						
Kleine ijsvogelvlinder		1							
Gehakkelde Aurelia	14		5				2	7	1
Atalanta	14	17	16	7	2	11	7	14	18
Grote Vos						1			
Distelvlinder		20	26				5		28
Kleine vos	32	144	125	45		4	67	3	104
Dagpauwoog	1	398	52	10	2	1	18	22	104
Landkaartje	1	31	6	2		9	5	87	45
Hooibeestje	2		2	10	17	1		16	6
Bont zandoogje	1	3	1			2	1	23	12
Argusvlinder	3	1		5	2		23	26	21
Koevinkje	200	89	168	208	4	108	44	33	89
Bruin zandoogje	303	338	151	28	8	66	87	45	63

Dit jaar werden geen nieuwe soorten waargenomen, ook de aantallen waren niet echt hoog. Wel is er een verbetering te zien voor Zwartsprietdikkopje, Citroenvlinder (hoogste aantal ooit op de Oelemars), Kleine vos, Dagpauwoog en Koevinkje. Het aantal Icarusblauwtjes viel tegen. Er zijn dit jaar slechts twee complete rondes gelopen: een in juni en een in juli, aangevuld met losse waarnemingen in mei en juni. De augustustelling viel door slechte weersomstandigheden uit.

Overzicht libellen op de Oelemars

Soort	2001	2002
Weidebeekjuffer	X	X
Lantaartje	X	X
Vuurjuffer	X	X
Watersnuffel	X	X
Azuurwaterjuffer	X	
Gewone oeverlibel	X	X
Blauwe glazenmaker	X	
Bruine glazenmaker	X	X
Plasrombout	6	5
Grote keizerlibel	X	X
Viervlek		X
Platbuik		X
Paardenbijter	X	

Nieuwe soorten waren Viervlek en Platbuik. De Plasrombout wordt gerekend tot de minder algemene soorten. De libellen zijn tijdens de vlinderinventarisaties terloops waargenomen. Er is dus geen gericht onderzoek geweest.

		Waarnemingen Oelemars t/m 2002													
		Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Code	
1	Parelduiker	x	x											Z	
2	Roodkeelduiker								x			x		Z	
3	Dodaars	x	x		x	x	x		x	x	x	x	x	WA	
4	Fuut	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	ZA	
5	Roodhalsfuut					x	x	x		x	x	x	x	WA	
6	Geoorde fuut				x	x	x		x	x	x	x		WA	
7	Aalscholver	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	ZA	
8	Roerdomp												x	Z	
9	Kleine Zilverreiger					x		x				x		Z	
10	Grote Zilverreiger											x		Z	
11	Koereiger													ZZ	
12	Blauwe reiger	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	ZA	
13	Flamingo													ZZ	
14	Zwarte Ooievaar													ZZ	
15	Ooievaar	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	ZA	
16	Knobbelzwaan	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	A	
17	Wilde zwaan			x									x	Z	
18	Kleine zwaan												x	ZZ	
19	Canadese gans			x		x	x	x						ZA	
20	Brandgans	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	ZA	
21	Rotgans				x	x	x						x	WA	
22	Grauwe gans	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	A	
23	Kolgans	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	ZA	
24	Dwerggans													ZZ	
25	Taigarietgans												x	Z	
26	Toendrarietgans	x	x	x									x	WA	
27	Kleine Rietgans													ZZ	
28	Nijlgans	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	ZA	
29	Indische Gans						x							ZZ	
30	Mandarijneend	x	x										x	Z	
31	Carolinaeend	x	x											ZZ	
32	Bergeend		x	x	x		x	x	x	x	x	x	x	WA	
33	Smient	x	x	x	x	x	x	x			x	x	x	A	
34	Krakeend	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	A	
35	Wintertaling	x	x	x	x	x	x			x	x	x	x	A	
36	Wilde Eend	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	ZA	
37	Pijlstaart	x	x	x	x	x							x	WA	
38	Zomertaling				x	x	x	x	x					WA	
39	Slobeend	x	x	x	x	x	x			x	x	x		A	
40	Krooneend						x							ZZ	
41	Tafeleend	x	x	x	x	x	x			x	x	x	x	A	
42	Kuifeend	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	ZA	
43	Toppereend									x			x	Z	
44	Witoogeend	x	x										x	Z	
45	Ijseend												x	ZZ	

		Waarnemingen Oelemars t/m 2002													
		Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Code	
46	Grote Zee-eend											x		ZZ	
47	Brilduiker	x	x	x	x	x						x	x	A	
48	Nonnetje	x		x	x	x							x	A	
49	Middelste Zaagbek					x							x	Z	
50	Grote Zaagbek	x	x	x	x	x						x	x	A	
51	Wespendief						x	x		x	x		x	WA	
52	Zwarte Wouw					x	x	x						Z	
53	Rode Wouw				x	x	x	x				x	x	WA	
54	Bruine Kiekendief			x		x	x	x				x	x	A	
55	Blauwe Kiekendief	x	x		x	x						x	x	A	
56	Havik				x	x	x	x	x	x	x	x	x	A	
57	Sperwer	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	ZA	
58	Buizerd	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	ZA	
59	Ruigbootbuizerd			x										ZZ	
60	Visarend					x	x	x	x		x	x		WA	
61	Torenvalk	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	ZA	
62	Smelleken				x	x	x					x	x	WA	
63	Boomvalk						x	x	x	x	x			WA	
64	Slechtvalk					x						x	x	WA	
65	Roodpootvalk							x						ZZ	
66	Patrijs	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	ZA	
67	Kwartel						x	x						Z	
68	Fazant	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	ZA	
69	Waterral												x	Z	
70	Waterhoen	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	ZA	
71	Meerkoet	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	ZA	
72	Kraanvogel				x	x						x	x	WA	
73	Scholekster			x	x	x	x	x	x	x	x	x		A	
74	Kleine Plevier				x	x	x	x	x	x	x			A	
75	Bontbekplevier					x			x		x			WA	
76	Goudplevier				x	x					x	x	x	WA	
77	Zilverplevier					x	x				x	x	x	WA	
78	Kievit	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	ZA	
79	Kanoet													ZZ	
80	Drieteenstrandloper					x		x						ZZ	
81	Kleine Strandloper									x		x	x	WA	
82	Temmincks Strandl.						x	x						WA	
83	Krombekstrandloper									x	x			WA	
84	Bonte Strandloper				x	x	x			x	x	x		WA	
85	Kemphaan					x	x	x			x	x		WA	
86	Bokje	x		x									x	WA	
87	Watersnip		x		x	x	x			x	x	x	x	A	
88	Houtsnip					x					x	x		Z	
89	Poelsnip												x	ZZ	

		Waarnemingen Oelemars t/m 2002													
		Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Code	
90	Grutto				X	X	X	X	X	X	X	X	X	A	
91	Regenwulp				X	X				X				Z	
92	Wulp	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	A	
93	Zwarte Ruiter				X	X			X	X		X		WA	
94	Tureluur			X	X	X	X	X	X	X	X		X	A	
95	Groenpootruiter				X	X	X	X	X	X	X	X	X	A	
96	Witgat		X		X	X	X	X	X	X	X	X	X	A	
97	Bosruiter				X				X	X	X			WA	
98	Oeverloper				X	X	X	X	X	X	X	X	X	A	
99	Dwergmeeuw			X			X					X	X	WA	
100	Kokmeeuw	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	ZA	
101	Zwartkopmeeuw							X	X					Z	
102	Stormmeeuw	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	A	
103	Kleine Mantelmeeuw		X	X		X	X	X	X	X	X	X		A	
104	Grote Mantelmeeuw							X						ZZ	
105	Zilvermeeuw	X	X	X	X	X	X		X	X	X	X	X	A	
106	Geelpootmeeuw		X											ZZ	
107	Pontische Meeuw												X	ZZ	
108	Visdief					X	X	X		X	X			Z	
109	Zwarte Stern			X		X			X	X	X	X		WA	
110	Holenduif	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	ZA	
111	Houtduif	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	ZA	
112	Turkse Tortel	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	ZA	
113	Zomertortel					X	X	X	X	X	X	X		A	
114	Koekoek					X	X	X	X	X	X	X		A	
115	Steenuil				X								X	Z	
116	Ransuil			X	X		X	X	X	X	X			A	
117	Bosuil	X	X	X				X					X	A	
118	Velduil										X			ZZ	
119	Gierzwaluw					X	X	X	X	X	X	X		A	
120	Ijsvogel	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	A	
121	Hop										X			ZZ	
122	Draaihals									X				ZZ	
123	Kl. Bonte Specht	X		X	X	X			X	X		X	X	WA	
124	Gr. Bonte Specht	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	ZA	
125	Groene Specht	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	ZA	
126	Zwarte Specht		X	X	X	X			X	X				WA	
127	Boomleeuwerik			X	X	X					X	X	X	WA	
128	Veldleeuwerik	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	ZA	
129	Strandleeuwerik			X										ZZ	
130	Oeverzwaluw				X	X	X	X	X	X	X	X	X	A	
131	Boerenzwaluw				X	X	X	X	X	X	X	X	X	A	
132	Huiszwaluw					X	X	X	X	X	X	X		A	
133	Boompieper					X				X	X	X	X	WA	
134	Graspieper	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	ZA	

		Waarnemingen Oelemars t/m 2002																			
		Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Code							
Soort																					
135	Waterpieper	x		x	x		x							x	x	x	x	x	x	x	WA
136	Oeverpieper					x										x					Z
137	Roodkeelpieper														x					x	Z
138	Gele Kwikstaart					x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x				WA
139	Noordse Kwikstaart						x	x													Z
140	Gr. Gele Kwikstaart	x		x	x		x			x				x	x	x	x	x	x		A
141	Witte kwikstaart	x	x		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	ZA
142	Pestvogel																			x	ZZ
143	Winterkoning	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	ZA
144	Heggenmus	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	ZA
145	Roodborst	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	ZA
146	Nachtegaal						x	x	x												Z
147	Zwarte Roodstaart					x	x		x	x				x	x	x	x		x		WA
148	Gekraagde Roodst.					x	x	x	x	x		x			x						WA
149	Paapje							x						x	x	x					WA
150	Roodborsttapuit														x	x					WA
151	Tapuit					x	x		x	x				x	x	x	x				WA
152	Beflijster															x	x				Z
153	Merel	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	ZA
154	Kramsvogel	x	x	x	x	x	x	x	x						x	x	x	x	x	x	A
155	Zanglijster			x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x		ZA
156	Koperwiek	x	x	x	x	x	x	x							x	x	x	x	x	x	A
157	Grote Lijster	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	ZA
158	Sprinkhaanzanger						x														ZZ
159	Bosrietzanger							x	x	x	x	x									WA
160	Kleine Karekiet							x	x	x	x	x	x	x							A
161	Spotvogel							x	x	x	x	x	x								WA
162	Braamsluiper						x	x	x	x	x	x	x	x							A
163	Grasmus						x	x	x	x	x	x	x	x		x					A
164	Tuinfluit						x	x	x	x	x	x	x	x							A
165	Zwartkop						x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x				A
166	Tjiftjaf						x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x				A
167	Fitis						x	x	x	x	x	x	x	x	x						A
168	Goudhaan	x	x												x	x	x	x	x	x	A
169	Vuurgoudhaan																				ZZ
170	Grauwe Vliegenvang.																				ZZ
171	Bonte Vliegenvanger						x	x													Z
172	Buidelmees						x									x					Z
173	Staatmees	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	ZA
174	Glanskop	x		x	x		x							x	x		x				WA
175	Matkop	x		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	ZA
176	Kuifmees	x			x	x		x	x	x	x	x	x	x							A
177	Zwarte Mees					x	x	x								x			x	x	WA
178	Pimpelmees	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	ZA
179	Koolmees	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	ZA

		Waarnemingen Oelemars t/m 2002													
		Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Code	
180	Boomklever	x			x	x				x	x			WA	
181	Boomkruiper		x	x			x			x	x	x	x	WA	
182	Wielewaal						x	x						Z	
183	Klapekster				x						x	x		Z	
184	Gaai	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	ZA	
185	Ekster	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	ZA	
186	Kauw	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	ZA	
187	Russische Kauw											x		ZZ	
188	Roek	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	ZA	
189	Zwarte kraai	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	ZA	
190	Spreeuw	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	ZA	
191	Huismus				x								x	WA	
192	Ringmus	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	ZA	
193	Vink	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	ZA	
194	Keep				x	x						x	x	A	
195	Europese Kanarie											x		Z	
196	Groenling	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	ZA	
197	Putter	x	x	x		x	x	x			x	x	x	A	
198	Sijs	x	x	x	x	x	x	x				x	x	A	
199	Kneu	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	ZA	
200	Frater	x	x	x								x	x	WA	
201	Kleine Barmsijs	x	x	x		x						x	x	A	
202	Grote Barmsijs	x										x	x	WA	
203	Kruisbek	x							x	x		x	x	WA	
204	Goudvink	x	x	x	x	x		x		x			x	A	
205	Appelvink	x		x		x						x	x	WA	
206	Ijsgors	x	x											Z	
207	Sneeuwgorst		x										x	Z	
208	Geelgors	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	ZA	
209	Rietgors	x	x	x	x	x		x				x	x	A	

In totaal zijn op de Oelemars 206 soorten waargenomen in de periode 1993 t/m 2002. Veel waarnemingen hebben betrekking op doortrekkende vogels. Op de waarnemingslijst staan alle waargenomen vogels vermeld. Per maand is aangegeven of die betreffende maand een soort waargenomen is. Dit kan zijn 'n eenmalige waarneming van een vogel, maar ook kan de betreffende soort iedere dag van de maand aanwezig zijn geweest. De waarneming kan betrekking hebben op één vogel of op meerdere exemplaren.

Legenda:

- ZZ : Zeer zeldzaam, slechts 'n eenmalige waarneming.
- Z : Zeldzaam, niet meer dan 5 waarnemingen.
- WA : Weinig algemeen, niet meer dan 25 waarnemingen.
- A : Algemeen, meer dan 25 waarnemingen.
- ZA : Zeer algemeen, bijna altijd aanwezig.